

Chilul Hashem, Human Dignity, and Kohanim on Airplanes

Night Seder Chabura

R' Shmuel Leshner

1) NY Daily News - PIC: Orthodox Jew covers himself in plastic bag during flight, but why? An Orthodox Jew covered himself in a plastic bag during a flight so he could remain pure when the aircraft flew over cemeteries, it's claimed.

A startling image of the man, posted by Redditor "FinalSay" on Thursday, sparked debate as to why he'd donned the see-through traveling garb.

Initially, it was thought he was distancing himself from women as Ultra-Orthodox Jews often adhere to strict rules of gender segregation in public.¹

2) YNetNews - Religious newspaper Kikar Hashabat reported that Orthodox paper Yated Ne'eman claimed that the man is resident of Bnei Brak, who was visiting England to raise funds for his community. When he and his group were returning to Israel they found out that they had missed their flight and were forced to take an alternative one. However, because US President Barak Obama was just concluding his visit to Israel, Israeli skies were closed to commercial traffic, and their flight was redirected to Cyprus, where the men spent Shabbat.

Upon returning to Israel they learnt that the route the plane was intended to take passes over a cemetery. Hence, at the rabbi's advice they wrapped the man in a big plastic bag.

But now it is believed he dressed himself in plastic because he is a Kohein — a descendant of the priests of ancient Israel — who are banned from flying over cemeteries.²

¹ <https://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-4367481,00.html>

² <http://www.nydailynews.com/news/national/orthodox-jew-dons-plastic-bag-flight-article-1.1314734>

Part 1 - Chillul Hashem in the Presence of Gentiles

1) ויקרא פרשת אמור פרק כב

(לב) ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם:

2) תלמוד בבלי מסכת יומא דף פו עמוד א

אבל מי שיש חילול השם בידו - אין לו כח בתשובה לתלות, ולא ביום הכפורים לכפר, ולא ביסורין למרק. אלא כולן תולין, ומיתה ממרקת, שנאמר ונגלה באזני ה' צבאות אם יכפר העון הזה לכם עד תמתון.

3) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עד עמוד א - עמוד ב

ועבודת כוכבים לא והא תניא א"ר ישמעאל מנין שאם אמרו לו לאדם עבוד עבודת כוכבים ואל תהרג מנין שיעבוד ואל יהרג ת"ל (ויקרא יח, ה) וחי בהם ולא שימות בהם יכול אפילו בפרהסיא תלמוד לומר (ויקרא כב, לב) ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי
אמר רבי יעקב אמר רבי יוחנן: אין פרהסיא פחותה מעשרה בני אדם. פשיטא, ישראלים בעינן, דכתיב ונקדשתי בתוך בני ישראל.

The Gemara asks: And should one not transgress the prohibition of idol worship to save his life? But isn't it taught in a baraita: Rabbi Yishmael said: From where is it derived that if a person is told: Worship idols and you will not be killed, from where is it derived that he should worship the idol and not be killed? The verse states: "You shall keep My statutes and My judgments, which a person shall do, and he shall live by them" (Leviticus 18:5), thereby teaching that the mitzvot were given to provide life, but they were not given so that one will die due to their observance. The baraita continues: One might have thought that it is permitted to worship the idol in this circumstance even in public, i.e., in the presence of many people. Therefore, the verse states: "Neither shall you profane My holy name; but I will be hallowed among the children of Israel: I am the Lord Who sanctifies you" (Leviticus 22:32).

4) רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק ה

הלכה א

כל בית ישראל מצווין על קדוש השם הגדול הזה שנאמר ונקדשתי בתוך בני ישראל, ומוזהרין שלא לחללו שנאמר ולא תחללו את שם קדשי, כיצד כשיעמוד עובד כוכבים ויאנוס את ישראל לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה או יהרגו יעבור ואל יהרג שנאמר במצות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, וחי בהם ולא שימות בהם, ואם מת ולא עבר הרי זה מתחייב בנפשו.

הלכה ב

במה דברים אמורים בשאר מצות חוץ מעבודת כוכבים וגלוי עריות ושפיכת דמים, אבל שלש עבירות אלו אם יאמר לו עבור על אחת מהן או תהרג, ג' יהרג ואל יעבור, במה דברים אמורים בזמן שהעובד כוכבים מתכוין להנאת עצמו, כגון שאנוס לבנות לו ביתו בשבת או לבשל לו תבשילו, או אנוס אשה לבועלה וכיוצא בזה, אבל אם נתכוין להעבירו על המצות בלבד, אם היה בינו לבין עצמו ואין שם עשרה מישראל יעבור ואל יהרג, ואם אנוס להעבירו בעשרה מישראל יהרג ואל יעבור, ואפילו לא נתכוין להעבירו אלא על מצוה משאר מצות בלבד.

5) הגהות מיימוניות הלכות גזלה ואבדה פרק א

הלכה ב

גרסין בתוספתא ב"ק הגוזל את העכו"ם חייב להחזיר לו דחמור גזל העכו"ם מגזל ישראל מפני חילול השם, ועיין לעיל בהלכות גנב הפ"ז ופי"א:

6) תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף קיג עמוד ב

תניא ר' פנחס בן יאיר אומר במקום שיש חילול השם אפי' אבידתו אסור

The Gemara questions this derivation: But say that this applies only where the item has not yet come into the Jew's hand, as he is not obligated to pursue it in an effort to find the lost item and return it. But in a case where the item had already come into his hand, say that he must return it to the gentile. The Gemara answers that Ravina said: It is understood from the verse itself, as it states: "And so shall you do with every lost thing of your brother's, which he has lost, and you have found" (Deuteronomy 22:3), which indicates that the verse refers even to an item that has already come into one's hand. It is taught in a baraita that Rabbi Pinehas ben Ya'ir says: In a case where there is a concern that retention of an article lost by a gentile will result in the desecration of God's name, it is prohibited even to retain a gentile's lost item.

7) ערוך השולחן אורח חיים סימן תרב

סעיף טז

וחילול ד' הוא הכל לפי ערך האיש וכל מה שהאיש יותר במעלה הנה אם עובר אפילו על דבר קטן הוי חילול השם וכהך דאמר רב ביומא [פ"ו]. כגון אנא אי שקילנא בישראל מטבחה ולא יהי דמי לאלתר במקום שאין הטבח תובע ור' יוחנן אמר כגון אנא דמסגינא ד' אמות בלא תורה ובלא תפילין ויש מי שאומר כגון שחבריו מתביישין מחמת שמועתו או כגון שאומרים ימחול לו ד' על מעשיו או ת"ח שאינו נושא ונותן באמונה ואין דיבורו בנחת עם הבריות ע"ש ומזה למדנו דכל מה שהאדם יותר גדול החילול השם שלו יותר גדול:

סעיף יז

וק"ו בחילול ד' נגד האומות והיינו כשישראל עושה איזה עוולה או אונאה לאינו יהודי או במדות ומשקלות הוי חילול ד' שאין לשער ועל זה אמר יחזקאל הנביא [ל"ו] בן אדם בית ישראל יושבים על אדמתם ויטמאו אותה וגו' כטומאת הנדה היתה דרכם לפני וגו' ואפיץ אותם בגוים וגו' ויבואו אל הגוים ויחללו את שם קדשי באמור להם עם ד' אלה ומארצו יצאו כלומר שהקב"ה מתאונן שבעת שהיו בא"י ויטמאו אותה כטומאת הנדה היתה דרכם לפני כלומר כמו כשהאשה נדה אין מי שיודע בזה זולת בעלה כמו כן האומות לא ידעו מטומאתם רק אני ידעתי וכשהגליתים בין הגוים וידעו הגוים מטומאתם הלא רבתה חילול השם שאומרים לישראל הלא אתם עם ד' ואיך תטמאו עצמכם וגם עליכם לדעת שיצאתם מארצכם ולכן אל תשמח ישראל אל גיל כעמים ועלינו לקדש שם שמים ושם ישראל:

8) דברים פרשת ואתחן פרק ד

(ו) ושמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כל החקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה:

9) רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק ה

הלכה יא

ויש דברים אחרים שהן בכלל חילול השם, והוא שיעשה אותם אדם גדול בתורה ומפורסם בחסידות דברים שהבריות מרננים אחריו בשבילם, ואע"פ שאינן עבירות הרי זה חילול את השם כגון שלקח ואינו נותן דמי המקח לאלתר, והוא שיש לו ונמצאו המוכרים תובעין והוא מקיפן, או שירבה בשחוק או באכילה ושתייה אצל עמי הארץ וביניהן, או שדבורו עם הבריות אינו בנחת ואינו מקבלן בסבר פנים יפות אלא בעל קטטה וכעס, וכיצא בדברים האלו הכל לפי גדלו של חכם צריך שידקדק על עצמו ויעשה לפנים משורת הדין, וכן אם דקדק החכם על עצמו והיה דבורו בנחת עם הבריות ודעתו מעורבת עמהם ומקבלם בסבר פנים יפות ונעלב מהם ואינו עולבם, מכבד להן ואפילו למקילין לו, ונושא ונותן באמונה, ולא ירבה באריחות עמי הארץ וישיבתן, ולא יראה תמיד אלא עוסק בתורה עטוף בציצית מוכתר בתפילין ועושה בכל מעשיו לפנים משורת הדין, והוא שלא יתרחק הרבה ולא ישתומם, עד שימצאו הכל מקלסין אותו ואוהבים אותו ומתאווים למעשיו הרי זה קידש את ה' ועליו הכתוב אומר ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

10 קרית ספר הלכות יסודי התורה פרק ה

מצוה ה. היא שצונו לקדש שמו והוא אמרו ונקדשתי בתוך בני ישראל וענינה שאנחנו מצווים לפרסם האמונה האמיתית בעולם ולא נפחד מהזק שום מזיק ואף על פי שבא עלינו שום מכריח לבקש ממנו לכפור בו לא נשמע אליו אבל נמסור עצמינו למיתה ולא נתעהו לחשוב שכפרנו אף על פי שלבותינו מאמינים בו יתעלה. ופירשו כי זהו בג' עבירות ע"ז גילוי עריות שפיכות דמים ואפילו בצנעא ובאונס ואפילו שלא בשעת השמד... ואפי' שלא בשעת השמד אם מכויין להעבירו על דת בתוך י' מישראל יהרג ואל יעבור אפילו על איזו מצוה וע"ז נלמד מפסוקואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך... וכל הנאמר בו יהרג ואל יעבור ונהרג ולא עבר קדש את ה' ואם ה' בין י' מישראל קדש את ה' ברבים כדניאל חנניה מישאל ועזריה וכרבי עקיבא וחביריו ועליהם נאמר אספו לי חסידי כורתי בריתי עלי זבח

אזהרה ב. שלא לחלל את ה' והוא אמרו ולא תחללו את שם קדשי והוא כל מי שבקשו ממנו לעבור על דבר ממצות ה' בשעת השמד והיה מכויין האונס להעבירו על דת או מי שיבוקש ממנו שיעבור על א' מג' העברות האמורות אפילו שלא בשעת השמד כמפורש במצות עשה הנה הוא חייב להתיר נפשו ויהרג ואל יעבור ואם עבר ולא נהרג חלל את ה' ועבר על לאו זה ואם היה בתוך י' מישראל חלל את ה' ברבים וחטאו גדול מאד ואינו לוקה מפני שהוא אנוס ואמרו בספרא באיש ההוא לא אנוס ולא מוטעה ולא שוגג אפילו במולך שהוא ע"ז כ"ש בעברות אחרות.

11 שמות פרשת כי תשא פרק לב

(יא) ויחל משה את פני ה' אלקיו ויאמר למה ה' יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וביד חזקה:
(יב) למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך:

12 ספר כד הקמח חילול השם

בא וראה כמה גדול עון חלול השם שאף בשעה שהיו ישראל חייבין כליה במדת הדין הבטיחם הקב"ה שלא יכלה אותם מפני חילול השם. כלומר כדי שלא יתחלל שם שמים בעולם ועל זה אמר ישעיה בכאן (ישעיה מח) למען שמי אאריך אפי ותהלתי אחטם לך לבלתי הכריתך, יאמר אינכם ראויים לאריכות אף אבל אאריך אפי למען שמי ותהלתי אחטם לך כלומר למען תהלתי אסבול ריח מעשיך הרעים שהייתראוי להכריתך עליהם אבל לא אכריתך, ומלת אחטם מלשון חוטם כמו שמריח ריח רע וצוער בחוטמו שלא להריח כן פי' רש"י ז"ל. והפירוש הנכון אחטם לך כלומר למען תהלתי אכין לך החוטם להריח ריח הקרבנות שהרי בימי ישעיה היה בית המקדש בבנינו והוא מלשון הכתוב (דברים לג) ישימו קטורה באפך. ויהיה זה בהפך ממה שנא' בשעת הכעס (ויקרא כו) ולא אריח בריח ניחוחכם ואע"פ שאינך כדאי אעשה כן למען שמי ולמען תהלתי. (ישעיה מח) הנה צרפתיך ולא בכסף בחרתיך בכור עוני בשעבוד מלכות. ור"ש שלבחרתיך במקום נו"ן כאלו אמר בחנתיך וכמוהו באיוב (איוב ט) אבחרה דברי עמו שהוא כמו אבחנה. למעני למעני אעשה כפל הלשון הכונה בו כנגד שמי ותהלתי שהזכיר יאמר למען שמי ולמען תהלתי אעשה, כי איך יחל כלומר שמי איך יהיה מחולל בגוים, והודיענוהנביא בזה כמה קשה עון חילול השם שאף בשעה

שישראל חייבין כליה וראויים להכריתם הבטיחם הקב"ה שלא יכריתם כדי שלא יתחללשם שמים והוא כדרך שאמר יהושע (ז) והכריתו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול. ותרגם יונתן למעני למעני לשמי בדילמימרי:

Part 2 - May Halacha Be Violated to Avoid Embarrassment?

13) שולחן ערוך אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבקר סימן א

סעיף א

יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו, שיהא הוא מעורר השחר.

הגה: ועכ"פ לא יאחר זמן התפלה שהצבור מתפללין (טור).

הגה: שויתי ה' לנגדי תמיד (תהילים טז, ח), הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלהים, כי אין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, כישיבתו ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול, ולא דבורו

והרחבת פיו כרצונו והוא עם אנשי ביתו וקרוביו, כדבורו במושב המלך. כ"ש כשישים האדם אל לבו שהמלך הגדול הקב"ה, אשר מלא כל הארץ כבודו, עומד עליו ורואה במעשיו, כמו שנאמר: אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה' (ירמיה כג, כד), מיד יגיע אליו היראה וההכנעה בפחד השי"ת ובושתו ממנו תמיד (מורה נבוכים ח"ג פ' נ"ב), ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת השי"ת. גם בהצנע לכת ובשכבו על משכבו ידע לפני מי הוא שוכב, ומיד שיעור משנתו יקום בזריזות לעבודת בוראו יתברך ויתעלה (טור).

One should strengthen himself like a lion to get up in the morning to serve his Creator, so that it is he who awakens the dawn.

Rem"a: At least, one should not delay beyond the time when the congregation prays (Tur).

Rem"a: "I have set the Lord before me constantly" (Psalms 16:8); this is a major principle in the Torah and amongst the virtues of the righteous who walk before God. For a person's way of sitting, his movements and his dealings while he is alone in his house are not like his way of sitting, his movements and his dealings when he is before a great king; nor are his speech and free expression as much as he wants when he is with his household members and his relatives like his speech when in a royal audience. All the more so when one takes to heart that the Great King, the Holy One, Blessed Is He, Whose glory fills the earth, is standing over him and watching his actions, as it is stated: "'Will a man hide in concealment and I will not see him?' - the word of God" (Jeremiah 23:24), he immediately acquires fear and submission in dread of God, May He Be Blessed, and is ashamed of Him constantly (Guide for the Perplexed III 52). And one should not be ashamed because of people who mock him in his service of God, and should also go modestly. And when he lies on his bed he should know before Whom he lies, and as soon as he wakes up from sleep he should rise eagerly to the service of his Creator, May He Be Blessed and Exalted (Tur).

14) שלחן ערוך אורח חיים תקנד סעיף יז

אבל ומנודה שמהלכים בדרך מותרים בנעילת הסדל וכשיגיעו לעיר יחלוצו וכן בט' באב: הגה וכן במקום שדרים בין העכו"ם לא יחלוץ כי אם ברחוב היהודים וכן נהגו (טור והגהות מיימוני הגהות מרדכי רפ"ק):

15) משנה ברורה שם ס"ק לו

וכן נהגו - כתב הח"א ההולכים בין העכו"ם ונוהגין ללבוש המנעלים אף שאין למחות בידם שיש גדולים המתירים מ"מ אין לזה טעם דמה בכך שילעיגו עלינו בלא"ה מלעיגים עלינו ומ"מ אותן היושבים בחנות ודאי אסורים דאיך ידעו הנכרים אם ילכו בלא מנעלים:

16) משנה ברורה שם ס"ק טו

למקומו - וישלחם לביתו או יניחם במקום מוצנע בביהכ"נ לפי שלכלוך של המנעלים הוא זלזול לביהכ"נ ביום קדוש הזה שחייבים לכבדו בכסות נקיה ובכל דבר טהרה. כתבו האחרונים דאם צריך לילך לבין הנכרים אעפ"כ אסור לנעול סנדל אף דאיכא למיחש שילעיגו עליו כיון די"א שהוא דאורייתא:

17) תלמיד בבלי מסכת ברכות דף יט עמוד ב - דף כ עמוד א

אמר רב יהודה אמר רב המוצא כלאים בבגדו פושטן אפילו בשוק מאי טעמא אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' כל מקום שיש חלול השם אין חולקין כבוד לרב...

תא שמע גדול כבוד הבריות שדוחה [את] לא תעשה שבתורה אמאי לימא אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' תרגמה רב בר שבא קמיה דרב כהנא בלאו דלא תסור אחיכו עליה לאו דלא תסור דאורייתא היא אמר רב כהנא גברא רבה אמר מילתא לא תחיו עליה כל מילי דרבנן אסמיכינו על לאו דלא תסור ומשום כבודו שרו רבנן... וליגמר מינה שב ואל תעשה שאני.

18) רש"י שם

כל מילי דרבנן וכו' - והכי קאמר להו דבר שהוא מדברי סופרים נדחה מפני כבוד הבריות וקרי ליה ל"ת משום דכתיב לא תסור. ודקא קשיא לכו דאורייתא הוא. רבנן אחלוה ליקרייהו לעבור על דבריהם היכא דאיכא כבוד הבריות כגון לטלטל בשבת אבנים של בית הכסא לקנוח (שבת דף פא:): או מי שנפסקה ציצית טליתו בכרמלית לא הצריכו להניח טליתו שם וליכנס לביתו ערום (מנחות דף לח.):

19) אורחות חיים להרא"ש - ה - עז

אל תניח דרך חסידות, אף על פי שמלעיגין עליך, ואל תבוש לדבר מצוה:

20) תפארת ישראל כללי שמחות אות ח

וחייב בעטיפת הראש, ולא נהגו בה, אבל מושך הכובע קצת למטה לפני העינים [שפ"ו]. ותמהני איך בטלו מלתא דיליף הש"ס מקרא, מפני שחוק האומות, ולמוד ערוך הוא בידינו שאל יתבייש אדם מפני המלעיגים עליו בעבודת בוראו, ויהיה נמי המקרא אסמכתא בעלמא, והמצוה רק מדרבנן, חכמים עשו חזוק לדבריהם יותר משל תורה (ככתובות דנ"ו א'), ואי"ל משום דגדול כבוד הבריות שדוחה לאו דרבנן (כברכות די"ט ב'), ליתא דהיינו במתבזה ע"י דבר אחר כשישמור המצוה, כגון שנפסק ציציתו בכרמלית בשבת כשיפשוטו יעמוד ערום, וכדומה, אבל ח"ו שנחוש שיתבייש מהמלעיגים על המצוה בעצמה, וצ"ל דקל הוא שהקילו באבל, לחוש אפי' בכה"ג לכבוד הבריות כדאשכחן שהתירו לגלח בתכפוהו אבליו, או בגלח חצי זקנו ואמרו לו מת אביו, דמותר לגמור מה"ט (כי"ד ש"צ).

21) שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ב סימן עז

ומטעם שהוא כבזיון לה ויש בזה משום כבוד הבריות לא חששו, משום שאין בזה בזיון כ"כ דידוע לכל שהנשים הן נדות י"ב יום בכלחדש כשאינן זקנות ולא מעוברות וצריכין להתרחק מבעליהן באיזה דברים, ואדרבה הא הרבה היו לובשות בגדים מיוחדים לימי הנדותומזה היו יודעות השכנות שהיא נדה אלמא שלא היו מתביישות בזה. ומה שמתביישות כשהיא נמצאת עם אלו שאינן שומרות דיני התורהאין להחשיב בושת כזה לכבוד הבריות להתיר איסורים ואף לא מנהג ישראל בשביל זה, כיון דאדרבה טוב שלא תתבייש אף לפניהןבקיום מצות התורה. ומה שמצינו בנדה דף ע"א בראשונה היו מטבילין כלים ע"ג נדות מתות והיו נדות חיות מתביישות והתקינו מחמת זהלב"ש שיהיו מטבילים ע"ג כל הנשים, אינו משום שיש בושת לפרסם שהיא נדה אלא מטעם שפרש"י שם שמתביישין בזה שאפילו במיתתן הן משונים מכל אדם, ואדרבה משמע שלא היו הבושת גם שם במה שידעו שמתה נדה אלא משום שמתנהגין במיתת נדה שלא כמו שנוהגין עם כל אדם במיתתן.

22) חפץ חיים - איסורי לשון הרע כלל ו אות ה

ועתה נחזר לעניינינו הנ"ל, דמה שכתבנו בסעיף ב"דאפלו שמיעת לשון הרע הוא אסור תורה, הינו לילך ולשמע, אבלי אם ישב בחבורת אנשים, שנתקבצו (ח) לענין מה, והתחילו לדבר דברים אסורים, והוא משער, (ט) שדברי תוכחתו לא יועילו להם מאומה, תלוי בזה (י) אם אפשר לו לילך ממסבתם, או להניח אצבעו באזניו, מצוה רבה הוא עושה בזה, כמו שאמרו חז"ל בכתבות, {דף ה'} אבל אם אי אפשר לו להשמט ממסבתם, ומשער בעצמו, שעצה זו דהנחת אצבעו באזניו, גם כן קשה לו מאד (יא) מפני שילעגו עליו, ובדאי לא יעשה עצה זו, על כל פנים יראה אז לזרז את עצמו ולהעמיד על נפשו בעת צרה כזו וללחם מלחמת ה' עם יצרו, כפי (יב) שלא יכשל על כל פנים באסור דאורייתא של שמיעת וקבלת לשון הרע. ולזה צריך ג' פרטים, שיזהר בהן מאד וינצל על ידי זה על כל פנים מהאסור תורה, שיש בהעון הנ"ל:

א יחליט בנפשו בהסכם גמור, (יג) שלא להאמין להדברי גנות, שמשפּרין על חבריהם.
ב (יד) לא יהיה נחא לה בשמיעת ספוריהם האסורים האלה.

And now let us return to our subject. Our having written (in section 2) that even hearing lashon hara is an issur of the Torah — that is, to go and hear. But if one was sitting in the company of people who had gathered for a certain purpose, and they began to speak forbidden things, and he feels that his words of reproof would be of no avail to them, [what he should do] depends upon the following: If it is possible for him to leave them or to place his fingers in his ears, it is a great mitzvah for him to do so, as Chazal have said in Kethuvoth (5a). But if it is impossible for him to leave, and he feels that this device of putting his fingers in his ears is also very difficult for him (for they would mock him and he certainly could not do this), in any event, let him see to it to gird himself at this time of trial, and "battle the war of the Lrd with his evil inclination," not to stumble, in any event, into the issur of the Torah of hearing and accepting lashon hara. This entails three requirements of which he must take great heed, so that he rescue himself from the issur of the Torah which inheres in this sin:

- a) He must resolve within himself with a firm resolve, not to believe the demeaning things they say about their friends.
- b) He should not be "comfortable" in hearing these forbidden things.
- c) He must discipline himself not to reveal to the speakers any movement from which it would appear that he agrees with what they are saying.

23) באר מים חיים שם ס"ק יא

מפני שילעגו עליו. המעיין היטב בפנים יראה שלא כתבתי טעם זה לפטור על פי אמת, כי אם מחמת שהוא יודע בנפשו שלא יוכל להתגבר על יצרו בזה. ובאמת הרוצה לצאת ידי שמים לכתחלה צ"ע איך יתנהג, כי לכאורה יש לפטור מטעם שבזמנו בעו"ה יחזיקו אותו לשוטה ופתי עבור זה ומסקינן בברכות (דף י"ט ע"ב) דבאיסור דרבנן כבוד הבריות דוחה אותו אפילו בקום ועשה והכא נמי איסור דרבנן הוא אם יתנהג כמו שכתבנו בפנים דהיינו שלא יאמין ולא יהיה נחא ליה ולא יסייעם כלל, או דלמא אף על פי כן צריך להניח אצבעו באזניו מטעם שאמרו חז"ל מוטב שיעשה אדם עצמו שוטה כל ימיו ואל יהיה רשע שעה אחת לפני המקום (וכבוד הבריות לא שייך בזה כיון שהם עושין שלא כדין), או אפשר דוקא בדבר שהוא איסור דאורייתא אמרו מאמר זה דמוטב וכו' ע"כ העצה היעוצה לצאת ידי כל הספיקות אם אינו יכול להוכיחם כלל ישתדל בכל כוחותיו לצאת מזאת החבורה ויהיה טוב לו בזה ובבא.

24) מסילת ישרים פרק כ אות יז

הנה חייב האדם לשמור כל המצות בכל דקדוקיהם לפני מי שיהיה ולא יירא ולא יבוש, וכן הוא אומר (תהלים קיט:מו): "ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש", וכן שנינו הוי עז כנמר וגו', (אבות ה:כב) אמנם גם בזה צריך חילוק והבחנה כי כל זה נאמר על גופי המצות שחייבים אנחנו בהם חובה גמורה שבהם ישים פניו כחלמיש. אך יש איזה תוספות חסידות שאם יעשה אותם האדם לפני המון העם ישחקו עליו ויתלוצצו, ונמצאו חוטאים ונענשים על ידו, והוא היה יכול להניח מלעשות הדברים ההם, כי אינם חובה מוחלטת, הנה דבר כזה ודאי שיותר הגון הוא לחסיד שיניחהו משיעשהו, והוא מה שאמר (מיכה ו:ח): "והצנע לכת עם אלהיך". וכמה חסידים גדולים הניחו ממנהגי חסידותם בהיותם בין המון העם, משום דמחזי כיוהרא. כללו של דבר: כל מה שהוא עיקרי במצוה יעשהו לפני כל מלעיג, ומה שאינו עיקרי והוא גורם שחוק והיתול לא יעשהו.

נמצאת למד שהבא להתחסד חסידות אמיתי צריך שישקול כל מעשיו לפי התולדות הנמשכות מהם, ולפי התנאים המתלויים להם לפי העת לפי החברה לפי הנושא ולפי המקום, ואם הפרישה תוליד יותר קידוש שם שמים ונחת רוח לפניו מן המעשה יפרוש ולא יעשה.

או אם מעשה אחד במראיתו הוא טוב, ובתולדותיו או בתנאיו הוא רע, ומעשה אחד רע במראיתו וטוב בתולדותיו הכל הולך אחר החיתום והתולדה שהיא פרי המעשים באמת.

Behold, a man is obligated to guard all of the mitzvot in all of their fine details, doing so before any person, whoever it may be, and not be afraid or ashamed before him. Likewise, it is written: "I will also speak of Your testimonies before kings, and will not be ashamed" (Tehilim 119:46). And we also learned "be brazen as a leopard..." (Avot 5:2).

But, here too one needs to discern and make distinctions, for all this was said regarding the mitzvot themselves which we are completely obligated in. In those one should "set his face like flint" (Isaiah 50:7).

But there are some additional matters of Piety, which if a person were to do before the common people, they will laugh at him and ridicule him, thereby sinning and incurring punishment through him, and this is something he could have abstained from doing since these things are not complete obligations. Thus, for such things, it is certainly more proper for the Chasid to abstain from it than to do it. This is what scripture says: "and walk discreetly with your G-d" (Michah 6:8). Many great Chasidim abstained from their pious practices when in the presence of the common masses because it appears like arrogance.

The general principle: whatever is essential in the mitzva, should be done before all mockers.

But whatever is not essential and causes laughter and ridicule, one should not do.

Thus we learn, that one who aspires to true Piety must weigh all of his deeds according to their consequences and circumstances, namely, their times, company, subject, and place. If abstaining leads to more sanctification of the Name of Heaven and gratification to G-d than doing it, he should abstain and not do it.

Or, if a deed appears good but its consequences or circumstances are bad, or if a deed appears bad but its consequences are good - everything should be decided by the final outcome and consequences, the true fruit of the deed.

Part 3 - Kohanim on Airplanes

25 ויקרא פרשת אמור כא:

ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו

26 שולחן ערוך יורה דעה סימן שעב סעיף ב

קברי עובדי כוכבים, נכון ליזהר הכהן מלילך עליהם (מהר"מ ותוס' פ' המקבל)
הגה: אע"פ שיש מקילין (רמב"ם והגמי"י בשם ס' יראים) ונכון להחמיר.

27 ש"ך שם ס"ק ד

אף על פי שיש מקילין - מטעם דכתיב אדם כי ימות באוהל וגו' ואתם קרוים אדם ואין העובדי כוכבים קרוים אדם, אבל במגע ומשא י"א דאפילו המקילים אוסרים וכן נראה דעת ב"י ע"ש

28 רמב"ם הלכות נזירות פרק ה הלכה טז-יז

נטמא למת פעמים הרבה אע"פ שהוא חייב מלקות על כל אחת ואחת לשמים אין בית דין מלקין אותו אלא אחת, ואם התרו בו על כל פעם ופעם והוא מטמא לוקה על כל אחת ואחת. במה דברים אמורים בשנטמא ופירש וחזר ונגע או נשא או האהיל, אבל אם היה נוגע במת ועדיין המת בידו ונגע במת אחר אינו חייב אלא אחת אע"פ שהתרו בו על כל נגיעה ונגיעה שהרי מחולל ועומד

(29) ראב"ד שם

טומאה וטומאה אפילו פירש וחזר ונגע פטור והכהנים בזמן הזה טמאי מת הן ועוד אין עליהן חיוב טומאה והמחייב אותם עליו להביא ראיה.

(30) פתחי תשובה שם ס"ק ט

ונכון להחמיר - עי' בדגמ"ר שכתב וז"ל ולדעת הראב"ד פ"ה מנזירות הלכה י"ז דהיכא שכבר טמא שוב אינו מוזהר על הטומאה א"כ כהנים בזה"ז אינם מוזהרין על הטומאה, ואף דלא קי"ל כהראב"ד מ"מ במת עובד כוכבים איכא ס"ס כו', ולכן נלע"ד דמי שרוצה לסמוך בזה להקל לענין טומאת אהל אין מוחין בידו. ושוב כתב דכל מה שכתבתי נמשכתי אחר דברי המל"מ פ"ג מאבל דלדעתו סובר הראב"ד שאין איסור כלל לכהן שכבר נטמא לטמא עצמו אבל עכשיו נתתי אל לבי שאולי לא אמר הראב"ד אלא לענין חיוב מלקות כו' ולכן הדרנא בי מלהתיר לכהן לילך על קברי כו' עכ"ל ע"ש. ועי' בתשו' ח"ס ס'י של"ט כתב עליו שלא ירד לעומק והביא דהראב"ד בתמים דעים ס'י רל"ו פסק להדיא כהרמב"ם ורוב הפוסקים ע"ש וגם בתשו' הקודמת בד"ה ומ"ש.

(31) תפארת ישראל יבקש דעת

אמנם מתכת כולל ו' מינים, זהב, כסף, נחושת, ברזל, בדיל, ועופרת. [כך כ' רב"א זצוק"ל. ולפע"ד זה לאו דוקא דהרי בעתים הללו מצאו הטבעיי' כמה מיני מתכות חדשים שלא שערום אבותינו. והגם שי"ל שהם כולן בכלל אלו הו' מינים שזכר הגאון זצוק"ל, עכ"פ צ"ל ששש שמות של מתכות הנ"ל הן לאו דוקא, אלא כל הנרקע בפטיש רקועי פחים נקרא מתכות].

(32) ט"ז יורה דעה סימן שעא ס"ק ג

ומעשה שהי' בטומאה שהיתה בבית סמוך לבית הכנסת באופן שהיתה נכנסת דרך חלון ביהכ"נ של נשים וצוה מורה אחד לסתום החלון באותו פרוכת קטן שתלוי שם בקרסי הברזל תמיד שהוא לצניעות שתולין אותו שם הנשים בשעה שאינן צריכין לראות ביהכ"נ של אנשים ואמרתי שטעה המורה... דאותו הפרוכת תלוי בטבעות של ברזל נמצא דהברזל עושה הקיום ובהדיא כ' רמב"ם פרק י"ח דטומאת מת אם הגיף א' את הדלת וסמכו במפתח כדי שלא יטמא את הבית וכן אם היה אדם מבפנים או בחוץ סומך את הדלת אם יכול הדלת לעמוד בפני עצמו הבית טהור ואם לאו הבית טמא לפי שהאדם והכלים הוא שחוצץ בפני הטומאה והאדם והכלים מביאין את הטומאה ואינם חוצצין עכ"ל (16) תלמוד בבלי - מס' עירובין (ל:)

הנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל, רבי מטמא, רבי יוסי ברבי יהודה מטהר. במאי קמיפלגי מר סבר אהל זרוק לאו שמיה אהל, ומר סבר אהל זרוק שמיה אהל.

(17) תוספות שם ד"ה ומר סבר

ומר סבר אהל זרוק שמיה אהל - דוקא כשמונח הוי אהל אבל בשעת זריקה אפילו רבי יוסי ברבי יהודה מטמא דבאותה שעה לא חשיב אהל כלל מידי דהוה אעוף פורח ואטלית המנפנפת דתנן באהלות (פ"ח מ"ה) דאין מביאין ואין חוצצין

(33) שו"ת חלקת יעקב יורה דעה סימן רט

אם מותר לכהנים לנסוע באוירונים

בדבר השאלה אשר נתעוררתי, אם מותר לכהנים לנסוע על אוירונים (פלוגצייג) אם יש בדבר חשש, משום מאהיל על הטומאה האסור לכהנים. וכמות השאלה תשובב, לדעת הר"ש מקינון בס' הכריתות ס'י קצ"ט, מובא בפרמ"ג יו"ד

סי' ק"י ס"ק י"ד בשפ"ד, דתערובות חניות לא מקרי קבוע, דאל"כ למה לא יאסר כל העולם מלחרוש ולזרוע שמא נחל איתן הוא, א"ו דלא הו' רק מדרבנן, ובדבר דלא אפשר אוקמי' אדין תורה עי"ש. אם כן בני"ד דקברי ישראל קבועין ועומדין, וגם קברי עכו"ם, ביו"ד סוסי' שע"ב ולא הוי קבוע דתערובות חניות, רק קבוע גמור והוי כמחצה על מחצה, כיון דבשעה שהוא מעופף על הקברות הוא מאהיל על המת, ואוהל זרוק לאו שמי' אוהל, לשיטת הרמב"ם פי"א מהל' טומאת מת ה"ה, דפוסק כרבי דהנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל הפורחין באויר טמא, שאוהל זרוק לא שמי' אוהל.

א) ולכאורה לפי המבואר בנזיר נ"ז א' דבתלתא גברי אף ברה"י מקרי רה"ר לענין טומאה וספיקה טהור. אם כן לכאורה באוירונים מסתמא יש בשם שלשה אנשים, וספיקה טהור. אבל על היתר זה לחוד אין לסמוך...

ג) תבנא לדידן כיון דפסק הרמב"ם דאוהל זרוק לא שמי' אוהל ולא מפסיק בינו לטומאה האיך מותר לכהן לנסוע על האוירון, דהוי ספק טומאה ברה"י, למעלה מעשרה וטמא. והנה יש לומר דלענין איסור שהכהן אסור לטמאות א"ע למת הוי מילתא דאיסורא והוי לא אפשר ולא קמכוין דמבואר בפסחים כ"ה ב' לא אפשר ולא קמכוין כ"ע לא פליגי דשרי. ובתוספות שם אם לא אפשר כדרכו רק בטורח גדול, מקרי לא אפשר, ואם כן הנוסע בהאוירון מסתמא נצרך לו נסיעה המהירות, והוי לא אפשר ולא קמכוין להאהיל על ביה"ק.